

4,17.^o (Viz též V. Jarník, Integrovaní počet II. str. 300).

Buď $M \subset E_1$ měřitelná množina, buď $-\infty \leq a < b \leq +\infty$, necht' funkce $f(x, \alpha)$ je definována v $M \times (a, b)$.

Necht' platí:

1/ pro sk.vš. $x \in M$ existuje $\lim_{\alpha \rightarrow b-} f(x, \alpha) = \psi(x)$,

2/ pro každé $\alpha \in (a, b)$ je $f^{*\alpha} \in \mathcal{L}_M^R$

3/ pro sk.vš. $x \in M$ je $f(x, \alpha) \leq f(x, \beta)$, kdykoliv $a < \alpha \leq \beta < b$.

Potom je $\psi \in \mathcal{L}_M^R$ a platí

$$\lim_{\alpha \rightarrow b-} \int_M f(x, \alpha) dx = \int_M \psi(x) dx.$$

Důkazy těchto vět jsou vlastně jednoduchými důsledky Lebesgueovy a Leviho věty. Tyto věty si nemusíme pamatovat, v praxi můžete vždy postupovat jako v příkladu 4,15 - což nebylo vlastně nic jiného než důkazy vět 4,16 a 4,17.

4,18. Spočítejte limity funkce $\Gamma(s) = \int_0^{\infty} x^{s-1} e^{-x} dx$ v krajních bodech jejího "definičního oboru".

1/ Zjistíme, že $\int_0^{\infty} x^{s-1} e^{-x} dx$ je konečný, právě když $s \in (0, +\infty)$. (Viz př. 3,43).

2/ Dokažte, že $\lim_{s \rightarrow \infty} \Gamma(s) = +\infty$.

Zvolme libovolnou posloupnost a_n , $a_n \nearrow +\infty$. Potom

$$x \in (0, 1) \Rightarrow x^{s_1-1} e^{-x} \geq x^{s_2-1} e^{-x} \geq x^{s_3-1} e^{-x} \geq \dots \geq 0,$$

$$x \in (1, +\infty) \Rightarrow 0 \leq x^{s_1-1} e^{-x} \leq x^{s_2-1} e^{-x} \leq x^{s_3-1} e^{-x} \leq \dots$$

Odtud je vidět, že nelze použít Leviho větu (posloupnost funkcí $x^{s_n-1} e^{-x}$ není monotonní v celém intervalu $(0, +\infty)$) ani Lebesgueovu větu ($\sup_{n \in \mathbb{N}} x^{s_n-1} e^{-x} = +\infty$ pro $x \in (1, +\infty)$). Nicméně lehko zjistíte (provedeťte podrobně!), pokud možno podle obou vět), že

$$\lim_{s \rightarrow +\infty} \int_0^1 x^{s-1} e^{-x} dx = 0, \quad \lim_{s \rightarrow +\infty} \int_1^{\infty} x^{s-1} e^{-x} dx = +\infty,$$

tedy $\lim_{s \rightarrow \infty} \Gamma(s) = +\infty$.

3/ Obdobně dokažte, že $\lim_{s \rightarrow 0+} \Gamma(s) = +\infty$.

4,19. Dokažte, že $\lim_{\alpha \rightarrow 1-} \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{\log(\alpha - \sin x)} = -\infty$.

Zvolte libovolnou posloupnost α_n , $\alpha_n \in (\frac{9}{10}, 1)$, $\alpha_n \nearrow 1$.

Potom $0 \geq \frac{1}{\log(\alpha_1 - \sin x)} \geq \frac{1}{\log(\alpha_2 - \sin x)} \geq \dots$ pro všechna $x \in (0, \frac{\pi}{4})$.